İmtihan,Sabır Ve Ebedi Saadet
Gönderen Kadir Hatipoglu - Nisan 26 2015 07:44:30

İmtihan; insanın kalitesini ortaya koymak için bir takım zorluklarla denenmesidir. Bu bir bakıma madenin yüksek dereceli ateşe atılıp cevherle posanın ayrılması gibi bir ameliyedir. Zaten dünyada bulunuş sebebimiz de çeşitli imtihanlarla kalitemizi ortaya koymaktır. Yapılan bütün imtihanlar da ehliyeti belirlemeye, kaliteli insan seçmeye yöneliktir. Hayat baştan sona imtihandır diyebiliriz. İnsan, dünyada karşılaştığı olaylar karşısında gösterdiği tavırlarla, sahip olduğu ahlakla ve içinde taşıdığı niyetiyle denenmektedir ve kişinin sadece "iman ettim" demesi kesinlikle yeterli değildir. İmanını tavırlarıyla da göstermelidir. Çünkü kıyamet gününde gizli ya da açık, hayatına dair her şey ortaya dökülecek, çok hassas bir hesap yapılacaktır. Bu hesapta وَلاَ يُظْلَمُونَ فَتِيلاً "… bir hurma çekirdeğindeki iplikçik kadar"[1] bile haksızlığa uğratılmayacaktır. İyilikten yana yaptıkları ağır basanlar sonsuz güzelliklerle bezenmiş cennet yurdunda ağırlanırken, kötülüğü ve zulmü kendilerine yol edinenler sonsuz cehennem azabıyla karşılık bulacaklardır. Zira Allah bu kısa hayatı insanları denemeden geçirerek iyi ve doğru olanları diğerlerinden ayırt etmek için yaratmıştır. Mülk Suresi'nde bu gerçek şu şekilde bildirilir:
اَلَّذِى خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَوةَ لِيَبْلُوَكُمْ اَيُّكُمْ اَحْسَنُ عَمَلاً وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ “O, amel (davranış ve eylem) bakımından hanginizin daha iyi (ve güzel) olacağını denemek için ölümü ve hayatı yarattı.”[2]
وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَىْءٍ مِنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِنَ اْلاَمْوَالِ وَاْلاَنْفُسِ وَالثَّمَرَ&#15

75;تِ وَبَشِّرِ
الصَّابِرِي&#16
06;َ “Andolsun ki, sizi biraz korku, biraz açlık, biraz da mal, can ve
ürün eksikliğiyle imtihan edeceğiz. Sabredenlere müjdele.”[3]
اَمْ
حَسِبْتُمْ
اَنْ
تَدْخُلُوا
الْجَنَّةَ
وَلَمَّا
يَعْلَمِ
اللهُ
الَّذِينَ
جَاهَدُوا
مِنْكُمْ
وَيَعْلَمَ
الصَّابِرِي&#16
06;َ “Yoksa siz, Allah içimizden cihad edenleri ve sabredenleri deneyip
ayırmadan cennete gireceğinizi mi sandınız?”[4] Peki, Allah Nelerle İhtihan Eder?
1-Kötülükler (Seyyiat)ve İyiliklerle(Hasenat) İmtihan Eder.
وَبَلَوْنَا&#16
07;ُمْ
بِالْحَسَنَ&#15
75;تِ
وَالسَّيِّئ&#16
14;اتِ
لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ
“Biz onları yeryüzünde iyiler ve aşağılıklar olarak bölük
bölük ayırdık; iyiliğe dönerler diye onları güzellikler ve
kötülüklerle sınadık.”[5]
فَاَمَّا
اْلاِنْسَان&#16
15; اِذَا مَا
ابْتَلَيهُ
رَبُّهُ
فَاَكْرَمَه&#16
15; وَنَعَّمَهُ
فَيَقُولُ
رَبِّى
اَكْرَمَنِ
“Rabbin denemek için bir insana iyilik edip, nimet verdiği zaman, o: «Rabbim
beni şerefli kıldı» der.”[6] 2-İnsanların Geçmişte İşledikleri Amellerle İmtihan
Eder. هُنَالِكَ
تَبْلُو
كُلُّ نَفْسٍ
مَا
اَسْلَفَتْ

وَرُدُّوا
اِلَى اللهِ
مَوْليَهُمُ
الْحَقِّ
وَضَلَّ
عَنْهُمْ مَا
كَانُوا
يَفْتَرُونَ
“O an ve işte orada herkes, geçmişte yapıp ettiğiyle sorgulanacak, herkes Allah’a, O yüceler yücesi gerçek sahibine döndürülecek, onların boş hayalleri, uydurmakta oldukları şeyler, ortadan kaybolup kendilerini, yüzüstü bırakacaktır.”[7] 3-Cihad Eden ve Sabredenleri Ortaya Çıkarmak İçin İmtihan Eder.
وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ
حَتَّى
نَعْلَمَ
الْمُجَاهِدِينَ مِنْكُمْ
وَالصَّابِرِينَ
وَنَبْلُوَ
اَخْبَارَكُمْ “Ve hepinizi mutlaka sınayacağız ki, bizim yolumuzda üstün gayret gösterenleri ve sıkıntılara göğüs gerenleri diğerlerinden ayırabilelim. Çünkü biz iman ve cihadla alakalı bütün iddialarınızın doğruluğunu deneyeceğiz.”[8] 4-Hayır ve Şer İle İmtihan Eder.
كُلُّ نَفْسٍ
ذَائِقَةُ
الْمَوْتِ
وَنَبْلُوكُمْ بِالشَّرِّ
وَالْخَيْرِ
فِتْنَةً
وَاِلَيْنَا
تُرْجَعُونَ
“Her canlı, ölümü tadar. Bir deneme olarak sizi hayırla da, şerle de imtihan ederiz. Ve siz, ancak bize döndürüleceksiniz.”[9] 5-Korku,Açlık,Ürünlerden Eksiltme ve Ölüm İle İmtihan Eder.
وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ
بِشَىْءٍ
مِنَ
الْخَوْفِ
وَالْجُوعِ
 وَنَقْصٍ
مِنَ
اْلاَمْوَال&#16

16;
وَاْلاَنْفُسِ
وَالثَّمَرَاتِ وَبَشِّرِ
الصَّابِرِينَ “Muhakkak sizi biraz korku, biraz açlık ve mallardan, canlardan, ürünlerden biraz eksiltmekle deneriz, sabredenleri müjdele.”[10]
6-İnsanların Yaptığı Hilelerle İmtihan Eder.
وَاسْئَلْهُمْ عَنِ
الْقَرْيَةِ
الَّتِى
كَانَتْ
حَاضِرَةَ
الْبَحْرِ
اِذْ
يَعْدُونَ
فِى
السَّبْتِ
اِذْ
تَأْتِيهِمْ
حِيتَانُهُمْ يَوْمَ
سَبْتِهِمْ
شُرَّعًا
وَيَوْمَ لاَ
يَسْبِتُونَ
لاَ
تَأْتِيهِمْ
كَذَلِكَ
نَبْلُوهُمْ
بِمَا
كَانُوا
يَفْسُقُونَ
“Onlara, deniz kıyısındaki kasabanın durumunu sor. Cumartesi yasaklarına tecavüz ediyorlardı. Cumartesileri balıklar sürüyle geliyor, başka günler gelmiyorlardı. Biz onları, yoldan çıkmaları sebebiyle böylece deniyorduk.”[11] 7-Amelleri Ortaya Koymak İçin İmtihan Eder. اِنّاَ
جَعَلْنَا
مَا عَلَى
اْلاَرْضِ
زِينَةً
لَهَا
لِنَبْلُوَهُمْ اَيُّهُمْ
اَحْسَنُ
عَمَلاً “Biz, insanların hangisinin daha

güzel amel edeceğini deneyelim diye yeryüzündeki her şeyi dünyanın kendine mahsus bir zinet yaptık.”[12] “Hanginizin daha iyi iş işlediğini belirtmek için, ölümü ve dirimi (hayatı) yaratan O’dur. O, güçlüdür, bağışlayandır.”[13] 9-İnsanları Birbirleriyle İmtihan Eder. وَلَكِنْ لِيَبْلُوَ بَعْضَكُمْ بِبَعْضٍ “Savaşta inkar edenlerle karşılaştığınızda boyunlarını vurun; sonunda onlara üstün geldiğinizde onları esir alın; savaş sona erince onları ya karşılıksız, ya da fidye ile salıverin; Allah dilemiş olsaydı, onlardan başka türlü öç alabilirdi, bunun böyle olması, kiminizi kiminizle denemek içindir. Allah, kendi yolunda öldürülenlerin işlerini boşa çıkarmaz.”[14] 10-İnsanların İçin Ortaya Konulan Hükümlerle-Şeriatla İmtihan Eder. وَاَنْزَلْنَا اِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيْمِنًا عَلَيْهِ فَاحْكُمْ بَيْنَهُمْ بِمَا اَنْزَلَ اللهُ وَلاَ تَتَّبِعْ اَهْوَاءَ “Kuran’ı, önce gelen Kitap’ı tasdik ederek ve ona şahid olarak gerçekle sana indirdik. Allah’ın indirdiği ile aralarında hükmet; gerçek olan sana gelmiş bulunduğuna göre, onların heveslerine uyma! Her biriniz için bir yol ve bir yöntem kıldık; eğer Allah dileseydi sizi bir tek ümmet yapardı, fakat bu, verdikleriyle sizi denemesi içindir; o halde iyiliklere koşuşun, hepinizin dönüşü Allah’adır. O, ayrılığa düştüğünüz şeyleri size bildirir.”[15] 11-Verdiği Nimetlerle İmtihan Eder. وَهُوَ الَّذِى جَعَلَكُمْ خَلاَئِفَ اْلاَرْضِ وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ

دَرَجَاتٍ
لِيَبْلُوَك&#16
15;مْ فِى مَا
اَتَيكُمْ
اِنَّ
رَبَّكَ
سَرِيعُ
الْعِقَابِ
وَاِنَّهُ
لَغَفُورٌ
رَحِيمٌ “Sizi
yeryüzünün halifeleri kılan, size verdiği (nimetler) hususunda sizi denemek
için kiminizi kiminizden derecelerle üstün kılan O’dur. Şüphesiz
Rabbin, cezası çabuk olandır ve gerçekten O, bağışlayan merhamet edendir.”
[16] 12-Yapılan Yeminlerle İmtihan Eder. وَلاَ
تَكُونُوا
كَالَّتِى
نَقَضَتْ
غَزْلَهَا
مِنْ بَعْدِ
قُوَّةٍ
اَنْكَاثًا
تَتَّخِذُون&#16
14;
اَيْمَانَكُ&#16
05;ْ دَخَلاً
بَيْنَكُمْ
اَنْ تَكُونَ
اُمَّةٌ هِىَ
اَرْبَى مِنْ
اُمَّةٍ
اِنَّمَا
يَبْلُوكُمُ
اللهُ بِهِ
وَلَيُبَيِّ&#16
06;َنَّ لَكُمْ
يَوْمَ
الْقِيَمَةِ
مَا كُنْتُمْ
فِيهِ
تَخْتَلِفُو&#16
06;َ “Bir toplum diğer bir toplumdan (sayıca ve malca) daha çok olduğu
için yeminlerinizi, aranızda bir fesat aracı edinerek ipliğini sağlamca büktükten
sonra, çözüp bozan (kadın) gibi olmayın. Allah, bununla sizi imtihan etmektedir.
Hakkında ihtilafa düşmekte olduğunuz şeyi kıyamet gününde mutlaka size
açıklayacaktır.”[17] 13-Yasaklarla İmtihan Eder.
يَآاَيُّهَا
الَّذِينَ

اَمَنُوا
لَيَبْلُوَن&#16
17;َكُمُ اللهُ
بِشَىْءٍ
مِنَ
الصَّيْدِ
تَنَالُهُ
اَيْدِيكُمْ
وَرِمَاحُكُ&#16
05;ْ لِيَعْلَمَ
اللهُ مَنْ
يَخَافُهُ
بِالْغَيْبِ
فَمَنِ
اعْتَدَى
بَعْدَ
ذَلِكَ
فَلَهُ
عَذَابٌ
اَلِيمٌ “Ey müminler, Allah’ kendisini görmeksizin O’ndan kimlerin korktuğunu belirlemek için sizleri, ihramlı iken ellerinizin ve mızraklarınızın erişebileceği av hayvanları aracılığı ile dener. Kim bu denemeden sonra yasakları çiğnerse, kendisini acıklı bir azap beklemektedir.”[18]
14-İnsanların Şükür mü Yoksa Nankörlük mü Edeceğini Ortaya Koymak İçin İmtihan Eder. قَالَ
الَّذِى
عِنْدَهُ
عِلْمٌ مِنَ
الْكِتَابِ
اَنَا
اَتِيكَ بِهِ
قَبْلَ اَنْ
يَرْتَدَّ
اِلَيْكَ
طَرْفُكَ
فَلَمَّا
رَاَهُ
مُسْتَقِرًّ&#15
75; عِنْدَهُ
قَالَ هَذَا
مِنْ فَضْلِ
رَبِّى
لِيَبْلُوَن&#16
16;ى ءَ اَشْكُرُ
اَمْ
اَكْفُرُ
وَمَنْ
شَكَرَ

فَاِنَّمَا
يَشْكُرُ
لِنَفْسِهِ
وَمَنْ
كَفَرَ
فَاِنَّ
رَبِّى
غَنِىٌّ
كَرِيمٌ “Kitabın bilgisine sahip olan biri: «Gözünü açıp kapamadan ben onu sana getiririm» dedi. Süleyman, tahtı yanına yerleşivermiş görünce: «Bu, şükür mü edeceğim yoksa nankörlük mü edeceğim diye beni sınayan Rabbimin lütfundandır. Şükreden ancak kendisi için şükretmiş olur; fakat nankörlük eden bilsin ki Rabbim müstağnidir, kerem sahibidir» dedi.”[19] 15-Mallar ve Canlar İle İmtihan Eder.   “And olsun ki mallarınız ve canlarınızla sınanacaksınız; hiç şüphesiz, sizden önce Kitap verilenlerden ve Allah’a eş koşanlardan çok üzücü sözler işiteceksiniz. Sabreder ve Allah’a karşı gelmekten sakınırsanız bilin ki, bu üzerinde sebat edilecek işlerdendir.”[20] 16-Savaşta İmtihan Eder.
فَلَمْ
تَقْتُلُوهُمْ وَلَكِنَّ
اللهَ
قَتَلَهُمْ
وَمَا
رَمَيْتَ
اِذْ
رَمَيْتَ
وَلَكِنَّ
اللهَ رَمَى
وَلِيُبْلِىَ
الْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ
بَلاَءً
حَسَنًا
اِنَّ اللهَ
سَمِيعٌ
عَلِيمٌ (Savaşta) onları siz öldürmediniz, fakat Allah öldürdü onları; attığın zaman da sen atmadın, fakat Allah attı (onu). Ve bunu, müminleri güzel bir imtihanla denemek için (yaptı). Şüphesiz Allah işitendir, bilendir.8/Enfal Suresi 17 Kederden sonra, bir takımınızı kendinden geçirecek şekilde size huzur ve emniyet indirdi; oysa bir takımınız da kendi derdlerine düşmüşlerdi. Haksız yere Allah hakkında, cahiliye devrinde olduğu gibi inanıyorlar. «Bu işte bizim bir fikrimiz var mı?» diyorlardı; De ki: «Buyruğun hepsi Allah’ındır». Sana açmadıklarını içlerinde gizliyorlar. «Bu işte bizim fikrimiz alınsaydı, burada öldürülmezdik» diyorlar. De ki: Evlerinizde olsaydınız, haklarında ölüm yazılı olan kimseler, yine de devrilecekleri yere

varırlardı. Bu, Allah’ın içinizde olanı denemesi, kalblerinizde olanı arıtması içindir. Allah gönüllerde olanı bilir.3/Ali İmran Suresi 154 17-Bir Takım Kelimelerle İmtihan Eder. وَاِذِ اِبْتَلَى اِبْرَهِيمَ رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ فَاَتَمَّهُنَّ قَالَ اِنِّى جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ اِمَامًا قَالَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِى قَالَ لاَ يَنَالُ عَهْدِى الظَّالِمِينَ “Bir zamanlar Rabbi İbrahim’i bir takım kelimelerle sınamış, onları tam olarak yerine getirince: Ben seni insanlara önder yapacağım, demişti. «Soyumdan da (önderler yap, yâ Rabbi!) » dedi. Allah: Ahdim zalimlere ermez (onlar için söz vermem) buyurdu.”[21] 18-Rızıklardan Eksiltme İle İmtihan Eder. وَاَمَّا اِذَا مَا ابْتَلَيهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ فَيَقُولُ رَبِّى اَهَانَنِ “Onu imtihan edip rızkını daralttığında ise «Rabbim beni önemsemedi» der.”[22] 19-İnsanı Duydukları ve İşittikleri İle İmtihan Eder. اِنَّا خَلَقْنَا اْلاِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ اَمْشَاجٍ نَبْتَلِيهِ فَجَعَلْنَاهُ سَمِيعًا بَصِيرًا “Gerçek şu ki, biz insanı katışık bir nutfeden (erkek ve kadının dölünden) yarattık; onu imtihan edelim diye, kendisini işitir ve görür kıldık.”[23] 20-Kimin Ahireti Kimin de Dünyayı İstediğini Ortaya Koymak İçin İmtihan Eder. وَلَقَدْ

صَدَقَكُمُ
اللهُ
وَعْدَهُ
اِذْ
تَحُسُّونَهُمْ
بِاِذْنِهِ
حَتَّى اِذَا
فَشِلْتُمْ
وَتَنَازَعْتُمْ فِى
اْلاَمْرِ
وَعَصَيْتُمْ مِنْ بَعْدِ
مَآ
اَرَيكُمْ
 مَا
تُحِبُّونَ
مِنْكُمْ
مَنْ يُرِيدُ
الدُّنْيَا
وَمِنْكُمْ
مَنْ يُرِيدُ
اْلاَخِرَةَ
ثُمَّ
صَرَفَكُمْ
عَنْهُمْ
لِيَبْتَلِيَكُمْ
وَلَقَدْ
عَفَا
عَنْكُمْ
وَاللهُ ذُو
فَضْلٍ عَلَى
الْمُؤْمِنِينَ “And olsun ki, Allah, size verdiği sözde durdu. Onun izniyle kafirleri kırıp biçiyordunuz, ama Allah size arzuladığınız zaferi gösterdikten sonra gevşeyip bu hususta çekiştiniz ve isyan ettiniz; sizden kimi dünyayı, kimi ahireti istiyordu; derken denemek için Allah sizi geri çevirip bozguna uğrattı. And olsun ki O, sizi bağışladı. Allah’ın inananlara nimeti boldur.”[24] 21-Zorluklardan İşkencelerden Kurtarmakla İmtihan Eder. وَاِذْ
نَجَّيْنَاكُمْ مِنْ آلِ
فِرْعَوْنَ
يَسُومُونَكُمْ سُوءَ
الْعَذَابِ
يُذَبِّحُون&#16

14; اَبْنَآءَ
كُمْ
وَيَسْتَحْي&#16
15;ونَ نِسَآءَ
كُمْ وَفِى
ذَلِكُمْ
بَلآءٌ مِنْ
رَبِّكُمْ
عَظِيمٌ “Size işkence eden, kadınlarınızı sağ bırakıp oğullarınızı boğazlayan Firavun ailesinden sizi kurtarmıştık; bu Rabbinizin büyük bir imtihanı idi.”[25] وَاِذْ
اَنْجَيْنَا&#16
03;ُمْ مِنْ اَلِ
فِرْعَوْنَ
يَسُومُونَك&#16
15;مْ سُوءَ
الْعَذَابِ
يُقَتِّلُون&#16
14; اَبْنَاءَ
كُمْ
وَيَسْتَحْي&#16
15;ونَ نِسَاءَ
كُمْ وَفِى
ذَلِكُمْ
بَلاَءٌ مِنْ
رَبِّكُمْ
عَظِيمٌ “Sizi kötü azaba sokan, kadınlarınızı sağ bırakıp oğullarınızı öldüren Firavun ailesinden kurtarmıştık. Bunda, size Rabbiniz tarafından büyük bir imtihan vardı.”[26]
22-Ayetlerle-Mücizelerle İmtihan Eder.
وَلَقَدِ
اخْتَرْنَاه&#16
15;مْ عَلَى
عِلْمٍ عَلَى
الْعَالَمِي&#16
06;َ
وَاَتَيْنَا&#16
07;ُمْ مِنَ
اْلاَيَاتِ
مَا فِيهِ
بَلآءٌ
مُبِينٌ “Andolsun ki, İsrailoğullarının durumunu bilerek, onları dünya milletlerinin üzerine seçip tercih ettik, onlar o devrin lider toplumu idiler. Ve onlara her birine açık birer imtihan bulunan, ayet ve ibretlerimizden de verdik.”[27] 23-Kalblerdeki Takva İle İmtihan Eder.
اِنَّ
الَّذِينَ
يَغُضُّونَ

اَصْوَاتَهُمْ عِنْدَ
رَسُولِ
اللهِ
اُولَئِكَ
الَّذِينَ
امْتَحَنَ
اللهُ
قُلُوبَهُمْ
لِلتَّقْوَى
لَهُمْ
مَغْفِرَةٌ
وَاَجْرٌ
عَظِيمٌ “Şüphesiz Rasülullah’ın yanında seslerini kısan kimseler var ya! İşte bunlar kalpleri kendisine karşı sorumluluk bilinciyle doldurularak Allah ta-rafından sınananlardır. Onlar için bir bağışlanma ve büyük bir mükafat vardır.”[28] İmtihanı kazanmanın ilk şartı sabırdır. Sabır, bir insanın başına gelen bela ve musibetlere feryad-ı figan etmeden dayanması, uğradığı dert ve belalardan dolayı Allah’tan gayrisine arz-ı şekva etmemesidir. Sabr-ı cemil sahibi olan olgun bir mümin, bu mihnethaneyi dünyada başına gelen musibetlerden dolayı metanetini muhafaza edendir. Bir insanın kadir ve kıymeti başına gelen bela ve musibetlere gösterdiği sabır ve mukavemet nispetindedir. Sabreden bir kul, necat ile müjdelenir. Sabır acıdır ve nefse ağır gelir, lakin bir şifalı ilaç kadar faydalıdır. Peygamber Efendimiz (s.a.v): إِنَّمَا
الصَّبْرُ
عِنْدَ
الصّدْمَةِ
ا‘َوَّلَى “Asıl sabır, musibetin ilk anında olanıdır.”[29] buyurmuşlardır. Bu hal çok zordur, ama çok değerlidir ve akıl almaz büyük mükafatlara vesiledir. İlk musibet anındaki gibi keder ve üzüntüler devam etse, hayat azap olur ve yaşanmaz bir hal alır. Bu bakımdan nisyan (unutma)da büyük bir nimettir ve bir lütf-u ilahidir. Bela ve musibetler imtihan içindir. Belaya tahammül insanı yüceltir. Ruhunu temizler, vicdanına huzur ve kalbine inşirah verir. Sabır, sebat ve hüsn-ü niyet ile imkansız görünen şeyler mümkün hale getirilir ve kolaylıkla halledilir. Cenab-ı Hakk’ın nazarında en makbul ameller, en güç olanlarıdır. İ’la-yi kelimetullah uğrunda cihad etmek pek zordur, fakat amellerin en en efdalidir. Nitekim Peygamber Efendimiz (s.a.v) “Amellerin en efdali, zor olanıdır.” buyurarak bu hakikatı ifade etmişlerdir. Sabır o kadar güzel bir haslettir ki, bir çok fazilet onun ile kemal bulur. Sabrın kadir ve ehemmiyetini ifade eden bir çok ayet ve hadis vardır.
اِنَّ اللهَ
مَعَ
الصَّابِرِينَ "Allah sabredenler ile beraberdir."[30] ayeti sabrın ne kadar mühim olduğunu nazara vermektedir. Bir musibet ne kadar elim ve büyük olursa olsun, madem ki Allah onunla beraberdir, o musibet hakikatte musibet sayılmamalıdır. Bir kul için bundan daha büyük bir izzet, şeref ve lütuf olabilir mi? Peygamber Efendimiz de "Sabır bütün huzur ve rahatın anahtarıdır.", "Sabreden zafere ulaşır.", "Sabır, ferahlık ve

genişliğin anahtarıdır.", "Acele şeytandan, teenni ve sabır Allah 'tandır.", "Halim (sıkıntı ve belâya karşı tahammüllü ve sabırlı olan) insan, peygamberlik mertebesine yaklaşır. "[31] gibi birçok hadis-i şeriflerinde sabrın ehemmiyetini vurgulamaktadır. Sabır direniştir. Kalıcı ve daha güzel bir netice elde etmek için geçici rahat, zevk ve menfaati terk edebilmektir. Gayri insani ve gayri ahlâkî şartlara isyan etmektir. Zillete ve onursuzluğa razı olmamak, zulme ve zalimlere boyun eğmemektir. Kenarda durmak, olayları uzaktan seyretmek sorumsuzluktur. Kötülüklere karşı lâkayd kalmak yangını umursamamak gibidir. Müdahale edilmeyen yangın herkesi yakar. İyiliği emretmek kötülükten vazgeçirmek İslam’ın temel prensiplerindendir. Müslüman; olayları hassasiyetle takip eden, gücünün ve şartların elverdiği nisbette müdahale eden, sorumluluk taşıyan kimsedir. Akif’in dediği gibi: “Adam sen de aldırmada çek git diyemem aldırırım Çiğnerim çiğnenirim hakkı tutar kaldırırım” diyen kimsedir. Her şeyin bir bedeli vardır. Hürriyetin, imanla yaşamanın, maddi ve manevi kazanca erişmenin, kısaca zafer elde etmenin bedeli öncelikle sabırdır, direnmedir. Önce zorluk sonra kolaylık vardır.
فَاِنَّ مَعَ
الْعُسْرِ
يُسْرًا
 “Gerçekten her güçlükle beraber bir kolaylık vardır.” [32] Zorluğu göze alamayanlar kolaylığa erişemezler. Her başarılı hareket, çekilen sıkıntı ve zorlukların peşinden gelmiş, samimi gayretler hiç bir zaman boşa gitmemiştir.
اَنِّى لآ
اُضِيعُ
عَمَلَ
عَامِلٍ
مِنْكُمْ
مِنْ ذَكَرٍ
اَوْ اُنْثَى
 “Elbette ben, sizden erkek olsun, kadın olsun çalışan hiçbir kimsenin amelini karşılıksız bırakmayacağım.”[33] İnkara ve zulme karşı verilen mücadelelerde en fazla direnen, en çok çile çekenlerin başında peygamberler ve onlara ilk iman edenler gelir, tarih bunlara dair ibretli misallerle doludur. İlk müslümanların Mekke müşriklerinden çektikleri eziyetler mâlumdur. Bilâl’in, Habbab’ın, Suheyl’in, Ammar’ın, Selman’ın, Ümmü Üneys’in gördükleri eziyetler ve çektikleri işkenceler hepeimizin malumudur. Bunlar kolay dayanılacak eziyet ve işkenceler değildi.
وعنْ أبي عبدِ
اللَّهِ
خَبَّابِ بْن
الأَرتِّ
رضيَ اللَّهُ
عنه قال :
شَكَوْنَا
إِلَى رسولِ
اللَّهِ
صَلّى اللهُ
عَلَيْهِ
وسَلَّم

وَهُو
مُتَوسِّدٌ
بُردةً لَهُ
في ظلِّ
الْكَعْبةِ ،
فَقُلْنَا :
أَلا
تَسْتَنْصرُ
لَنَا أَلا
تَدْعُو
لَنَا ؟
فَقَالَ : قَد
كَانَ مَنْ
قَبْلكُمْ
يؤْخَذُ
الرَّجُلُ
فيُحْفَرُ
لَهُ في
الأَرْضِ في
جْعلُ فِيهَا
، ثمَّ
يُؤْتِى
بالْمِنْشار&#16
16; فَيُوضَعُ
علَى
رَأْسِهِ
فيُجعلُ
نصْفَيْن ،
ويُمْشطُ
بِأَمْشاطِ
الْحديدِ مَا
دُونَ
لَحْمِهِ
وَعظْمِهِ ،
ما يَصُدُّهُ
ذلكَ عَنْ
دِينِهِ ،
واللَّه
ليتِمنَّ
اللَّهُ هَذا
الأَمْر
حتَّى يسِير
الرَّاكِبُ
مِنْ صنْعاءَ
إِلَى
حَضْرمْوتَ
لا يخافُ
إِلاَّ الله

والذِّئْبَ
عَلَى
غنَمِهِ ،
ولكِنَّكُمْ
تَسْتَعْجِل&#16
15;ونَ » رواه
البخاري . Ebû Abdullah Habbâb İbni Eret radıyallahu anh şöyle dedi: Hırkasını başının altına yastık yapmış Kâbe’nin gölgesinde dinlenirken Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem’e (müşriklerden gördüğümüz işkencelerden) şikâyette bulunduk ve : - Bize yardım dilemeyecek, Allah’a bizim için dua etmeyecek misiniz? dedik. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle cevap verdi: - “Önceki ümmetler içinde bir mü’min tutuklanır, kazılan bir çukura konulurdu. Sonra da bir testere ile başından aşağı ikiye biçilir, eti-kemiği demir tırmıklarla taranırdı. Fakat bütün bu yapılanlar onu dininden döndüremezdi. Yemin ederim ki Allah mutlaka bu dini hâkim kılacaktır. Öylesine ki, yalnız başına bir atlı, Allah’tan ve sürüsüne kurt saldırmasından başka hiç bir şeyden endişe etmeksizin San’a’dan Hadramut’a kadar emniyetle gidecektir. Ne var ki, siz sabırsızlanıyorsunuz.”[34] Müşriklerin verdiği eziyet gerçekten dayanılacak gibi değildi. Müslümanları dövüyorlar, aç susuz bırakıyorlar, Allah’ı bırakıp Lât ve Uzza’ya tapmaya zorluyorlardı. Meselâ Ümeyye b. Halef Bilâl’i öğle sıcağında dışarıya çıkarıyor, göğsüne ağır bir kaya koyup: Muhammedi inkar edip Lât ve Uzza’ya tapmazsan ölünceye kadar bu vaziyette kalacaksın diyor. Bilal de: Bir Allah’ı tanıyor, Lât ve Uzza’yı inkar ediyorum diyerek direniyordu. Yukarıdaki hadisin ravisi Habbab b. Eret de müslüman olduğu için ateşle dağlanıyor, başına kızgın demirler konuyordu. Ebu Fükeyhe Safvan b. Ümeyye’nin kölesi idi. Ümeyye b. Halef Ebu Fükeyhe’nin ayağına ip bağlıyor, yerde sürüklüyor, boğacak şekilde boğazını sıkıyor, Muhammed gelsin de sihiriyle seni kurtarsın diyerek alay ediyor o ise asla dininden dönmüyordu. Hz. Ebu Bekir de bunları teker teker âzad ediyordu. Yasir ailesinin çektikleri ise tarif edilmeyecek derece idi. Görüldüğü gibi iman ve sabır en büyük güçtür. Çeliğin, ateşin yenemediği güç. Kur’an-ı Kerimde “Ashab-ı Uhdud”dan bahsedilir. Rivayete göre Himyer kralı Zûnüvâs Necranlı Hristiyanları ateşe atılmak veya Yahudiliğe girmek arasında muhayyer bırakmış, Hristiyanlıkta sebat eden on iki bin kişiyi hendeklerde diri diri yakmıştır. Bu olayın Kur’an’da zikredilmesinin sebebi mü’minleri sabır ve sebâta davet etmektir. Zikrettiğimiz hadiste Hz. Peygamber (s.a.v.):
ولكِنَّكُمْ
تَسْتَعْجِل&#16
15;ونَ   “Ama siz acele ediyor, sabırsızlık gösteriyorsunuz” derken de onları direnmeye teşvik ediyordu. Geçmişten verilen bu tür misaller direnme gücünü artırır, beterin de beteri olduğunu, sabrın sonunun mutlaka selamet olacağını gösterir. Belalara karşı sabır hem zafere kapı açar hem de günahlara keffaret olur. Hz. Peygamber (s.a.v.) şöyle buyurdular: «مَا يُصِيبُ
الْمُسْلِمَ
مِنْ نَصَبٍ

وَلاَ وَصَبٍ
وَلاَ هَمٍّ
وَلاَ حَزَن
وَلاَ أَذًى
وَلاَ غمٍّ ،
حتَّى
الشَّوْكَةُ
يُشَاكُها
إِلاَّ كفَّر
اللَّه بهَا
مِنْ
خطَايَاه » “Yorgunluk, sürekli hastalık, tasa, keder, sıkıntı ve gamdan, ayağına batan dikene varıncaya kadar müslümanın başına gelen her şeyi Allah, onun hatalarını bağışlamaya vesile kılar.”[35] Her nimetin bir külfeti vardır. En değerli nimet Allah’ın rızası ve cennettir. Bu nimetleri elde etmenin de bir bedeli vardır. اِنَّ
اللهَ
اشْتَرَى
مِنَ
الْمُؤْمِنِينَ
اَنْفُسَهُمْ
وَاَمْوَالَهُمْ بِاَنَّ
لَهُمُ
الْجَنَّةَ
يُقَاتِلُونَ فِى سَبِيلِ
اللهِ
فَيَقْتُلُونَ
وَيُقْتَلُونَ وَعْدًا
عَلَيْهِ
حَقًّا فِى
التَّوْرَيةِ
وَاْلاِنْجِيلِ
وَالْقُرْاَنِ وَمَنْ
اَوْفَى
بِعَهْدِهِ
مِنَ اللهِ
 فَاسْتَبْشِرُوا
بِبَيْعِكُم&#1616

15; الَّذِى
بَايَعْتُمْ
بِهِ
وَذَلِكَ
هُوَ
الْفَوْزُ
الْعَظِيمُ
“Şüphesiz Allah, mü’minlerin canlarını ve mallarını kendilerine cennet verilmesi karşılığında satın almıştır. Onlar Allah yolunda öldürürler ve ölürler. Bu, Allah’ın Tevratta, İncilde ve Kur’an’da yerine getirmeyi üzerine aldığı gerçek bir va’ddir. Verdiği sözüne Allah’tan daha vefakar kim olabilir? Öyle ise yaptığınız bu alışverişinizden dolayı sevinin. İşte büyük kurtuluş budur.”[36] Dünyevi hedeflere ulaşmak için yaşanan imtihanlar, gösterilen sabır ve fedakarlıkların da elbette bir kazancı vardır. Fakat Allah yolunda katlanılan sıkıntıların, gösterilen fedakarlıkların karşılığı dünyevi menfaatlerle karşılanamayacak kadar büyüktür. Dünyaya yönelik her şeyin neticesi ölümle geride kalmakta, ebedi hayata yönelik amellerin karşılığı ise ebedi olarak devam etmektedir. Fâniyi bâkiye çevirmek, kalıcı olanı elde etmek asıl kazançtır. Geçici kazançlar neticede kayıp hükmündedir. Ya sen onları bırakırsın ya da onlar seni.
اَلْمَالُ
وَالْبَنُون&#16
14; زِينَةُ
الْحَيَوةِ
الدُّنْيَا
وَالْبَاقِي&#16
14;اتُ
الصَّالِحَا&#15
78;ُ خَيْرٌ
عِنْدَ
رَبِّكَ
ثَوَابًا
وَخَيْرٌ
اَمَلاً “Mal ve çocuklar dünya hayatının süsüdür. Bâki kalacak salih ameller ise Rabbinin katında hem sevap bakımından daha hayırlı, hem de ümit bakımından daha hayırlıdır.” [37] Genelde dünyada iki şey için mücadele edilmektedir. Ya sırf dünyalık elde etmek veya onurlu bir hayatla birlikte edebi saadete kavuşmak için. Büyük neticeler büyük fedakarlıklar ister. Günümüzdeki savaşlar ve didişmeler genellikle dünyalık elde etmeye yönelik olmakla beraber son zamanlarda özellikle İslam âleminde zülüm ve baskı rejimlerinden, diktatörlerden kurtulmak, hürriyete ve insan onuruna yakışır bir hayata kavuşmak için soylu mücadelelere şahit olmaktayız. Tunus’ta, Libya’da, Mısır’da ve Suriye’de sürdürülen bu mücadeleler de İslam’ın ilk dönemlerinde olduğu gibi yeni Bilal’lerin, Habbab’ların, Suheyb’lerin, Ammar’ların sabır, sebat ve fedakarlıklarıyla zafere dönüşecektir. Şehitlik ve gazilik kıyamete kadar sürecektir. Mevla sonunda daima mazlumların yanında olacaktır. اِنَّهُ

لاَ يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ “Gerçek şu ki, zalimler asla kurtuluşa eremezler.”[38] Direnen mazlumların kaybı söz konusu değildir. Onlar hem dünyada hem de ukbada kazançlı olacaklardır. Hürriyet için, onurlu bir hayat için mücadele etmek bile -sonuç ne olursa olsun- başlı başına bir şeref ve kazançtır. İnsanı onurlu kılan bu mücadeledir. Bu mücadeleye imkanları ölçüsünde katılmayanların onurdan, haysiyetten bahsetme hakları yoktur. Hak yolda direnenler mutlaka kazanacaklardır.[39] اِنَّمَا يُوَفَّى الصَّابِرُونَ اَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ “Sabredenlere mükafatları hesapsız olarak verilecektir.”[40] [1] Nisa Suresi, 49 [2] Mülk Suresi, 2 [3] Bakara Suresi 155 [4] Al-i imran Suresi 142 [5] Araf Suresi 168 [6] Fecr Suresi 15 [7] Yunus Suresi 30 [8] Muhammed Suresi 31 [9] Enbiya Suresi 35 [10] Bakara Suresi 155 [11] Araf Suresi 163 [12] Kehf Suresi 7 [13] Mülk Suresi 2 [14] Muhammed Suresi 4 [15]Maide Suresi 48 [16] Enam Suresi 165 [17] Nahl Suresi 92 [18] Maide Suresi 94 [19] Neml Suresi 40 [20] Ali İmran Suresi 186 [21] Bakara Suresi 124 [22] Fecr Suresi 16 [23] İnsan Suresi 2 [24] Ali İmran Suresi 152 [25] Bakara Suresi 49 [26] Araf Suresi 141 [27] Duhan Suresi 32 -33 [28] Hucurat Suresi 3 [29] İbrahim Canan, Kutub-i Sitte Tercüme ve Şerhi, Akçağ Yayınları: 9/539. [30] Bakara Suresi 153 [31] Muhtar'ü-1 Hadis, A. Fikri Yavuz, Abdullah Aydın [32] İnşirah Suresi 5 [33] Al-i imran Suresi 195 [34] Riyazü’s-Salihin. Hadis no: 42 [35] Riyazü’s-Salihin. Hadis no: 38 [36] Tevbe Suresi 111 [37]Kehf Suresi 46 [38] En’am Suresi 21 [39] Ali Rıza Temel   2012 - Mayıs, Sayı: 315, Sayfa: 010 [40] Zümer Suresi 10

islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler